

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ
ΓΕΝΙΚΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ
ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗΣ ΔΙΑΚΥΒΕΡΝΗΣΗΣ
ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΕΚΛΟΓΩΝ
ΤΜΗΜΑ ΕΚΛΟΓΩΝ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ
ΚΟΜΜΑΤΩΝ**

**Ταχ. Δ/νση : Ευαγγελιστρίας 2
Ταχ. Κώδικας : 101 83
Πληροφορίες : Π. Καλδή, Θ. Φλώρος
Τηλέφωνο : 213136 -1311 & -1131
E-mail : ekloges@ypes.gr**

**ΚΑΤΕΠΕΙΓΟΝ - ΕΚΛΟΓΙΚΟ
Αθήνα 8 Απριλίου 2024
Αριθ. Πρωτ.: 33604**

**ΠΡΟΣ
Πίνακας Αποδεκτών**

Αριθ. Εγκυκλίου: 25

ΘΕΜΑ: Εφαρμογή των διατάξεων του πδ 15/2022 (Α' 39) περί προεκλογικής προβολής και ελέγχου των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων καθώς και των διατάξεων του ν. 4255/2014 (Α' 89) για τη Διακομματική Επιτροπή Εκλογών, ενόψει των εκλογών της 9ης Ιουνίου 2024 για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Εισαγωγικά

Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 9ης Ιουνίου 2024 υπαγορεύεται από τις διατάξεις του ν. 4255/2014 «Εκλογή μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και άλλες διατάξεις» (Α' 89) και του π.δ. 15/2022 «Κωδικοποίηση σε ενιαίο κείμενο των διατάξεων της νομοθεσίας για τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων από το κράτος, τα έσοδα, τις δαπάνες και τον έλεγχο των οικονομικών των πολιτικών κομμάτων, των συνασπισμών κομμάτων και των υποψηφίων ή/και αιρετών της Βουλής των Ελλήνων και του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και την προεκλογική προβολή τους» (Α' 39).

Το π.δ. 15/2022 κωδικοποιεί τις διατάξεις με τις οποίες τροποποιήθηκε και συμπληρώθηκε ο ν. 3023/2002, προσφέροντας εν προκειμένω τη δυνατότητα στα πολιτικά κόμματα, τους συνασπισμούς κομμάτων και τα υποψήφια μέλη του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου να διαχειριστούν ολοκληρωμένα τις υποχρεώσεις τους κατά την προεκλογική περίοδο και την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

Σκοπός της εγκυκλίου είναι η ενημέρωση των πολιτικών κομμάτων, των συνασπισμών πολιτικών κομμάτων και των υποψηφίων για τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις που απορρέουν

από τις ανωτέρω διατάξεις, κατά την προεκλογική περίοδο και την περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

Το περιεχόμενο της εγκυκλίου χωρίζεται σε οκτώ μέρη:

Μέρος Α «ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ-ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ»

Μέρος Β «ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ»

Μέρος Γ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ»

Μέρος Δ «ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ»

Μέρος Ε «ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ»

Μέρος ΣΤ «ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ»

Μέρος Ζ «ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ»

Μέρος Η «ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΛΟΓΩΝ»

Α. ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟΣ-ΠΕΡΙΟΔΟΣ ΕΛΕΓΧΟΥ ΠΡΟΕΚΛΟΓΙΚΩΝ ΔΑΠΑΝΩΝ ΚΑΙ ΕΣΟΔΩΝ

Προεκλογική περίοδος: Η προεκλογική περίοδος αρχίζει την επόμενη ημέρα της δημοσίευσης του π.δ. που εκδίδεται με πρόταση του Πρωθυπουργού και του Υπουργού Εσωτερικών, τουλάχιστον τριάντα (30) ημέρες πριν από την καθοριζόμενη για την ψηφοφορία ημερομηνία, αρχίζει η προεκλογική περίοδος.

Κατά την προεκλογική περίοδο προκύπτουν υποχρεώσεις για τους συνδυασμούς και τους υποψηφίους, αναφορικά με τις δαπάνες και την προεκλογική προβολή τους.

Περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων: Όπου στο π.δ. 15/2022 αναφέρεται «περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών», νοείται η «περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων» (άρθρο 1 παρ.1 στοιχείο δγ του π.δ. 15/2022), καθώς στην περίοδο ελέγχου των προεκλογικών δαπανών εντάσσεται ο έλεγχος, όχι μόνο των προεκλογικών **δαπανών**, αλλά και των **εσόδων**, στα οποία εξ ορισμού περιλαμβάνονται και οι **δωρεές** καθώς και **κάθε είδους χρηματοδότηση** που λαμβάνουν τα κόμματα, οι συνασπισμοί κομμάτων και οι υποψήφιοι (άρθρο 1 παρ.1 περ. α και γ του π.δ. 15/2022).

Για τις προσεχείς ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024, η περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων των πολιτικών κομμάτων, συνασπισμών κομμάτων, των διαφημιστικών εταιρειών, των εταιρειών δημοσκοπήσεων και των εταιρειών μέσων μαζικής ενημέρωσης, εκκινεί έξι (6) μήνες πριν από την έκδοση του π.δ. των ευρωεκλογών.

Για τους υποψήφιους αντιπροσώπους του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου ειδικότερα, η περίοδος ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων ξεκινάει από την ημέρα της ανακήρυξης τους (άρθρο 1 παρ. 1 περ. δ υποπερ. α του π.δ. 15/2022).

Η περίοδος ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων όλων των ανωτέρω ελεγχόμενων προσώπων εκτείνεται έως και δύο (2) μήνες μετά τη διενέργεια των ευρωεκλογών, ήτοι έως και την 9^η Αυγούστου 2024.

Β. ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΛΕΓΧΟΥ ΤΩΝ ΔΗΛΩΣΕΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑΚΗΣ ΚΑΤΑΣΤΑΣΗΣ

Για τον έλεγχο των οικονομικών των συνδυασμών και των υποψηφίων μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, αρμόδιο όργανο είναι η Επιτροπή Ελέγχου του άρθρου 25 του ν. 5026/2023 (Α' 45). Στην Επιτροπή αυτή περιέρχονται τυχόν καταγγελίες εκλογικών παραβάσεων.

Όπου στο παρόν κείμενο αναφέρεται η φράση «Επιτροπή Ελέγχου» νοείται η Επιτροπή του άρθρου 25 του ν. 5026/2023.

Γ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ

Έσοδα και δαπάνες συνδυασμών

Έσοδα πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, σύμφωνα με το άρθρο 1 παρ. 1 περ. α υποπερ. ζα και ζβ του π.δ. 15/2022, (όπως η παρ. 1 αυτού τροποποιήθηκε με την παρ. 1 του άρθρου 19 του ν. 4954/2022 (Α' 136)), , είναι:

α) Τα ποσά που συγκεντρώνουν τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων από πάσης φύσεως οικονομική ενίσχυση από κάθε πηγή και ιδίως από τακτικές και έκτακτες εισφορές μελών, βουλευτών, υποστηρικτών, ψηφοφόρων και φίλων, οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους, την εκμετάλλευση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα σχετίζεται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων, κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων και

β) Η κρατική χρηματοδότηση.

Δαπάνες πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων, για την κάλυψη των αναγκών τους κατά την προεκλογική περίοδο, είναι τα πάσης φύσεως και προέλευσης ποσά που διαθέτουν τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων για την αντιμετώπιση κάθε είδους αναγκών τους, που σχετίζονται με τη λειτουργία του κόμματος ή του συνασπισμού κομμάτων κατά τη διάρκεια της βουλευτικής περιόδου και της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών (άρθρο 1 παρ.

1 περ. θ του π.δ. 15/2022.

Οι δαπάνες αποδεικνύονται με ταμειακές αποδείξεις, τιμολόγια, τραπεζικές επιταγές, εμβάσματα και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, ώστε να πιστοποιείται εμφανώς το πρόσωπο του χρηματοδότη.

Ανώτατο ύψος των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων

Το ανώτατο ύψος των εκλογικών δαπανών των πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών, που συμμετέχουν σε εκλογές για την ανάδειξη αντιπροσώπων στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο, στις οποίες συνυπολογίζεται και η αξία των αποτιμώμενων σε χρήμα παροχών και διευκολύνσεων, δεν επιτρέπεται να υπερβαίνει σε ποσό το είκοσι τοις εκατό **(20%)** της τελευταίας κάθε φορά καταβληθείσας σε όλα τα κόμματα τακτικής χρηματοδότησης (άρθρο 9 του π.δ.15/2022).

Διακίνηση εσόδων και δαπανών πολιτικών κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων

Όλα τα έσοδα και οι δαπάνες κάθε πολιτικού κόμματος και συνασπισμού κομμάτων διακινούνται υποχρεωτικά μέσω **ενός έως τριών** τραπεζικών λογαριασμών, που τηρούνται αποκλειστικά σε έως τρία ελληνικά πιστωτικά ιδρύματα της επιλογής του, εδρεύοντα και εγκατεστημένα στην Ελληνική Επικράτεια. Απαγορεύεται το άνοιγμα και η διατήρηση άλλων τραπεζικών λογαριασμών, εντός ή εκτός της Ελληνικής Επικράτειας.

Οι λογαριασμοί γνωστοποιούνται, εντός δέκα (10) εργάσιμων ημερών από το άνοιγμά τους, στην Επιτροπή Ελέγχου.

Υπόδειγμα εντύπου γνωστοποίησης είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (<https://epitropielegxou.parliament.gr>).

Κατ' εξαίρεση και έως το ποσό των 40.000€ ετησίως, τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση και μόνο αυτά, μπορούν να πραγματοποιούν πληρωμές προς τρίτους για την κάλυψη των δαπανών τους κάνοντας χρήση μετρητών, δηλαδή χωρίς χρήση των τραπεζικών λογαριασμών τους. Σε κάθε περίπτωση, οι συναλλαγές με μετρητά θα πρέπει να συνοδεύονται από τις αντίστοιχες αποδείξεις, τιμολόγια και συναφή παραστατικά που αποδεικνύουν τη δαπάνη (άρθρο 3 παρ. 1 του π.δ. 15/2022, όπως η παράγραφος τροποποιήθηκε με το άρθρο 20 του ν. 4954/2022).

Εξυπακούεται ότι, τα πολιτικά κόμματα και οι συνασπισμοί κομμάτων που δεν λαμβάνουν κρατική χρηματοδότηση, για την κάλυψη των δαπανών τους πραγματοποιούν πληρωμές προς τρίτους, υποχρεωτικά, μόνο μέσω των τραπεζικών λογαριασμών τους.

Δ. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Έσοδα υποψηφίων

Έσοδα υποψηφίων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι η πάσης φύσεως οικονομική ενίσχυση που συγκεντρώνουν από κάθε είδους πηγή και ιδίως από υποστηρικτές, ψηφοφόρους και φίλους, οικονομικές εξορμήσεις, δωρεές, δάνεια, μερίσματα, τόκους, την εκμετάλλευση της κινητής ή ακίνητης περιουσίας τους ή οποιαδήποτε άλλη δραστηριότητα κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και αφορούν σε αυτήν (άρθρο 1 παρ. 1 περ. η του π.δ. 15/2022,).

Εκλογικές δαπάνες υποψηφίων

Εκλογικές δαπάνες υποψηφίων του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου είναι τα ποσά που καταβάλλονται για τις ανάγκες των υποψηφίων κατά τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών, καθώς και κάθε είδους προσφορές, δωρεές, αποτιμώμενες σε χρήμα παροχές σε είδος και διευκολύνσεις, αμειβόμενη εργασία προς αυτούς, κάθε ποσό που καταβάλλεται για τη μίσθωση αιθουσών και πολιτικών γραφείων, την αγορά, έκδοση, κυκλοφορία και διακίνηση εντύπων, την καταχώριση και προβολή μηνυμάτων από τον τύπο και την παροχή κάθε μορφής υπηρεσιών από επιχειρήσεις διαφημίσεων, τύπου και δημοσίων σχέσεων (άρθρο 1 παρ.1 περ. ια π.δ. 15/2022).

Οι δαπάνες αποδεικνύονται με ταμειακές αποδείξεις, τιμολόγια, τραπεζικές επιταγές, εμβάσματα και κάθε άλλο πρόσφορο μέσο, ώστε να πιστοποιείται εμφανώς το πρόσωπο του χρηματοδότη.

Ανώτατο όριο δαπανών ανά υποψήφιο

Το ανώτατο όριο δαπανών για κάθε υποψήφιο καθορίζεται, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 10 παρ. 4 του π.δ. 15/2022, στο ύψος που ισχύει κάθε φορά για τους υποψήφιους βουλευτές στη μεγαλύτερη εκλογική περιφέρεια της χώρας, δηλαδή της Β3 Νότιου Τομέα Αθηνών.

Συνεπώς, το ανώτατο όριο δαπανών για κάθε υποψήφιο στις ευρωεκλογές της 9^{ης} Ιουνίου 2024 ανέρχεται σε εβδομήντα οκτώ χιλιάδες ευρώ (**78.000€**), όπως προσδιορίστηκε με την αριθμ. 48450/01.06.2023 Υπουργική Απόφαση «Προσδιορισμός για κάθε εκλογική περιφέρεια του ανώτατου επιτρεπόμενου ορίου εκλογικών δαπανών για κάθε υποψήφιο βουλευτή στις εκλογές της 25ης Ιουνίου 2023» (ΑΔΑ: ΨΓΘΞ46ΜΤΛ6-ΥΙΤ - ΦΕΚ 3641/Β' /01.06.2023).

Τραπεζικοί λογαριασμοί υποψηφίων

Στην παράγραφο 3 του άρθρου 4 του π.δ. 15/2022, προβλέπεται ότι οι υποψήφιοι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, εντός προθεσμίας δέκα (10) εργάσιμων ημερών από την υποβολή

της υποψηφιότητας τους, ανοίγουν υποχρεωτικά **έναν** τραπεζικό λογαριασμό, μέσω του οποίου κινούν όλα τα έσοδα και τις δαπάνες τους. Με την πρόβλεψη αυτή καθίσταται σαφής η υποχρέωση των υποψηφίων για το άνοιγμα λογαριασμού, ανεξαρτήτως της ύπαρξης ή απουσίας εσόδων και εξόδων κατά την περίοδο ελέγχου προεκλογικών δαπανών και εσόδων.

Αποκλειστικά προς κάλυψη των εξόδων τους, οι υποψήφιοι του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου μπορούν να πραγματοποιούν πληρωμές προς τρίτους χωρίς χρήση του λογαριασμού τους, εφόσον το ποσό δεν υπερβαίνει τα χίλια ευρώ (1.000€) για όλη τη διάρκεια της περιόδου ελέγχου των προεκλογικών δαπανών και εσόδων (άρθρο 4 παρ. 1 π.δ.15/2022, όπως η παράγραφος αυτή τροποποιήθηκε με το άρθρο 21 του ν.4954/2022).

Οι υποψήφιοι υποχρεούνται να γνωστοποιήσουν το άνοιγμα του τραπεζικού λογαριασμού, **αυθημερόν**, στην Επιτροπή Ελέγχου, σύμφωνα με το υπόδειγμα γνωστοποίησης που είναι αναρτημένο στην ιστοσελίδα της Επιτροπής (<https://epitropielegxou.parliament.gr>).

Οι υποψήφιοι υποχρεούνται, επίσης, να γνωστοποιήσουν και όλους τους άλλους λογαριασμούς στους οποίους είναι δικαιούχοι ή συνδικαιούχοι, σε πιστωτικό ίδρυμα που εδρεύει στην Ελλάδα ή το εξωτερικό. Σε περίπτωση που η Επιτροπή Ελέγχου διαπιστώσει την ύπαρξη μη δηλωμένου λογαριασμού ή διακίνησης χρημάτων μέσω άλλου λογαριασμού, το περιεχόμενο του λογαριασμού δύναται να κατασχεθεί υπέρ του Ελληνικού Δημοσίου.

Κατάθεση στο λογαριασμό από τρίτα πρόσωπα επιτρέπεται μόνο εφόσον υπάρξει προηγούμενη συναίνεση του υποψηφίου και διενεργείται μόνο επώνυμα, με ευθύνη της τράπεζας ως προς τη διαπίστωση των στοιχείων της ταυτότητας του καταθέτη (άρθρο 7 παρ. 3 του π.δ. 15/2022).

Ε. ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΠΟΛΙΤΙΚΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΚΑΙ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ

Η ιδιωτική χρηματοδότηση, δηλαδή η οικονομική ενίσχυση οποιασδήποτε μορφής που παρέχεται σε πολιτικά κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων, προέρχεται μόνο από φυσικά πρόσωπα.

Για ποσά που υπερβαίνουν το ποσό των πεντακοσίων (500) ευρώ, η χρηματοδότηση των κομμάτων και συνασπισμών κομμάτων διενεργείται υποχρεωτικά μόνο μέσω των τραπεζικών λογαριασμών που διατηρούν, με υποχρεωτική αναγραφή των στοιχείων ταυτότητας του χρηματοδότη (άρθρο 5 παρ. 3 π.δ. 15/2022).

Απαγορεύεται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς κόμματα και συνασπισμούς κομμάτων (άρθρο 5 παρ. 6 π.δ. 15/2022) από:

- α. Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια
- β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου
- γ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού, και

δ. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών, καθώς και από συζύγους και κατιόντες αυτών.

Διανομή κουπονιών από τα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων ως μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης

Η έκδοση κουπονιών, η αγορά των οποίων αποτελεί μέσο ιδιωτικής χρηματοδότησης, επιτρέπεται μόνο εφόσον αυτά είναι αριθμημένα και θεωρημένα από την Επιτροπή Ελέγχου.

Σύμφωνα με το άρθρο 5 παρ. 4 του π.δ. 15/2022, η αναγραφή του ονοματεπωνύμου και του αριθμού φορολογικού μητρώου ή του δελτίου αστυνομικής ταυτότητας του αγοραστή χρηματοδότη, είναι υποχρεωτική μόνο εφόσον το ποσό της χρηματοδότησης υπερβαίνει τα δεκαπέντε (15) ευρώ. Εάν το ποσό της δωρεάς ισούται ή είναι μικρότερο των δεκαπέντε (15) ευρώ, δεν είναι απαραίτητη η αναγραφή των στοιχείων του χρηματοδότη.

Για την αποφυγή οιασδήποτε κατάχρησης δικαιώματος, το ανώτατο συνολικό ποσό των κουπονιών αξίας έως δεκαπέντε (15) ευρώ, δεν μπορεί να υπερβαίνει το τέσσερα τοις εκατό (4%) της ετήσιας τακτικής χρηματοδότησης του προηγούμενου έτους ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων ετησίως και σε καμία περίπτωση το ποσό των εβδομήντα πέντε χιλιάδων (75.000) ευρώ ανά κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων κατ' έτος. Σε κάθε περίπτωση, το ακριβές ποσό των ανώνυμων κουπονιών που αντιστοιχεί σε κάθε κόμμα ή συνασπισμό κομμάτων καθορίζεται, το πρώτο δεκαήμερο κάθε έτους, με διαπιστωτική πράξη του Προέδρου της Επιτροπής Ελέγχου.

Για τα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων που δεν λαμβάνουν τακτική κρατική χρηματοδότηση, το ποσό αυτό δεν μπορεί να υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ ετησίως.

Τα κουπόνια που δεν διατέθηκαν επιστρέφονται στην Επιτροπή Ελέγχου.

Σημειώνεται ότι η ανώνυμη χρηματοδότηση διενεργείται, πλέον, μέσω της διάθεσης ανώνυμων κουπονιών, κατά τους όρους και τις προϋποθέσεις που περιγράφηκαν ανωτέρω. Η διοργάνωση εξορμήσεων από τα πολιτικά κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων με σκοπό την οικονομική τους ενίσχυση, καταργήθηκε ήδη από 1.1.2018 (άρθρο 39 παρ. 6 ν. 4472/2017, όπως αντικαταστάθηκε με την παρ. 3 του άρθρου 160 του ν. 4483/2017).

ΣΤ. ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΗΣΗ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 7 του π.δ. 15/2022, η χρηματοδότηση των υποψηφίων ευρωβουλευτών γίνεται με ονομαστικές καταθέσεις στον ειδικό τραπεζικό λογαριασμό που

διαθέτει κάθε υποψήφιος, σύμφωνα με τα παραπάνω. Κατάθεση στο λογαριασμό αυτό επιτρέπεται μόνο εφόσον υπάρξει προηγούμενη συναίνεση του υποψηφίου και διενεργείται μόνο επώνυμα, με ευθύνη της τράπεζας ως προς τη διαπίστωση των στοιχείων ταυτότητας του καταθέτη.

Εφ' όσον δεν υπερβαίνει το όριο των πεντακοσίων (500) ευρώ, η χρηματοδότηση μπορεί να πραγματοποιηθεί χωρίς τραπεζική κατάθεση. Στην περίπτωση αυτή, εκδίδεται υποχρεωτικά απόδειξη είσπραξης, στην οποία αναγράφεται το ονοματεπώνυμο και ο αριθμός φορολογικού μητρώου ή ο αριθμός δελτίου ταυτότητας του καταθέτοντος προσώπου.

Απαγορεύεται η χρηματοδότηση και κάθε είδους παροχές προς υποψηφίους (άρθρο 7 παρ.4 π.δ. 15/2022) από:

- α. Φυσικά πρόσωπα που δεν έχουν την ελληνική ιθαγένεια
- β. Νομικά πρόσωπα δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου
- γ. Οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης κάθε βαθμού, και
- δ. Φυσικά πρόσωπα, τα οποία είναι ιδιοκτήτες ή εκδότες ημερήσιων ή περιοδικών εντύπων πανελληνίας ή τοπικής κυκλοφορίας ή είναι ιδιοκτήτες ραδιοφωνικών ή τηλεοπτικών, εν γένει, σταθμών, καθώς και από συζύγους και κατιόντες αυτών.

Z. ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΗ ΠΡΟΒΟΛΗ ΣΥΝΔΥΑΣΜΩΝ ΚΟΜΜΑΤΩΝ ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΩΝ ΚΑΙ ΥΠΟΨΗΦΙΩΝ

Χώροι υπαίθριας προβολής πολιτικών μηνυμάτων των συνδυασμών κομμάτων και συνασπισμών

Για τη χρήση των χώρων που θα διατίθενται για το σκοπό της προεκλογικής προβολής των μηνυμάτων των συνδυασμών, εφαρμόζονται οι διατάξεις του άρθρου 14 του π.δ. 15/2022.

Η διάθεση των χώρων υπαίθριας προβολής των συνδυασμών καθορίζεται από τους δήμους, σύμφωνα με τα οριζόμενα στη με αριθμ. ΥΑ 17409/23.02.2024 «Καθορισμός τρόπου χρήσης των χώρων που παραχωρούνται από τα δημοτικά συμβούλια στα πολιτικά κόμματα, τους συνασπισμούς πολιτικών κομμάτων, τους συνδυασμούς υποψηφίων και τις Επιτροπές Υποστήριξης του άρθρου 10 του ν. 4023/2011 (Α' 220), για την προεκλογική προβολή τους, καθώς και άλλων λεπτομερειών» (Β' 1450).

Η πρόσκληση του δημάρχου για κοινή σύσκεψη των εκπροσώπων των πολιτικών κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων που μετέχουν στις εκλογές, με αντικείμενο την αναλογική και επί ίσοις όροις κατανομή των χώρων προεκλογικής προβολής, αποστέλλεται το αργότερο εντός τριών (3) ημερών από έκδοση του π.δ. ορισμού της ημερομηνίας διεξαγωγής της ψηφοφορίας. Αν στη σύσκεψη δεν παρευρεθούν ή δεν συμφωνήσουν τα πολιτικά κόμματα ή οι συνασπισμοί κομμάτων, τότε το δημοτικό συμβούλιο υποχρεούται να καθορίσει και να

διαθέσει από μόνο του τους χώρους, αναλογικά και επί ίσοις όροις.

Επισημαίνεται ότι, σύμφωνα με το άρθρο 16 του π.δ. 15/2022, από την κατανομή των χώρων προεκλογικής προβολής εξαιρούνται πολιτικά κόμματα ή συνασπισμοί κομμάτων των οποίων ο πρόεδρος, ο γενικός γραμματέας, μέλος διοικούσας επιτροπής ή ο νόμιμος εκπρόσωπος έχει καταδικασθεί: α) σε κάθειρξη για τα αδικήματα των κεφαλαίων 1-6 του Δεύτερου Βιβλίου του Ποινικού Κώδικα ή β) σε οποιαδήποτε ποινή για εγκλήματα του Στρατιωτικού Ποινικού Κώδικα που επισείουν την ποινή της ισόβιας κάθειρξης ή γ) σε ισόβια κάθειρξη για κάθε άλλο αδίκημα. Η εν λόγω εξαίρεση ισχύει για τη χρονική διάρκεια της επιβληθείσας ποινής. Το χρονικό διάστημα εφαρμογής των οριζόμενων στο άρθρο 16 του π.δ. 15/2022 υπολογίζεται από την επομένη της ημέρας της οριστικής καταδικαστικής απόφασης. Η έκτιση ή μη της ποινής ή η παραγραφή αυτής δεν ασκεί επιρροή στον υπολογισμό του ανωτέρω χρονικού διαστήματος.

Προβολή προεκλογικών μηνυμάτων των κομμάτων και των συνασπισμών κομμάτων από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα

Η διάρκεια του χρόνου προβολής των κομμάτων και των συνασπισμών από τα ραδιοτηλεοπτικά μέσα καθορίζεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης, ύστερα από γνώμη του Εθνικού Συμβουλίου Ραδιοτηλεόρασης και της Διακομματικής Επιτροπής Εκλογών (άρθρο 15 π.δ. 15/2022).

Με όμοια απόφαση, ο οριζόμενος χρόνος κατανέμεται μεταξύ των κομμάτων και των συνασπισμών με βάση την αρχή της αναλογικής ισότητας και την εξασφάλιση της μετάδοσης των θέσεων και του προγράμματος των κομμάτων και των συνασπισμών.

Με την ανωτέρω ΚΥΑ και με κριτήριο την αναλογική ισότητα, καθορίζεται ο χρόνος που διατίθεται στα δελτία ειδήσεων των κρατικών και ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών για την παρουσίαση της προεκλογικής δραστηριότητας των κομμάτων και των συνασπισμών των κομμάτων.

Η μετάδοση πολιτικών μηνυμάτων διενεργείται δωρεάν και απαλλάσσεται από κάθε τέλος. Κανένα μήνυμα δεν επιτρέπεται να μεταδίδεται την προηγούμενη, καθώς και την ημέρα διεξαγωγής των εκλογών.

Απαγορεύσεις για τα κόμματα και τους συνασπισμούς κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου

Σύμφωνα με το άρθρο 17 του π.δ. 15/2022, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου απαγορεύεται στα κόμματα και τους συνασπισμούς κομμάτων:

α. Η ανάρτηση ή επικόλληση αεροπανώ, πανών, αφισών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, σε χώρους άλλους εκτός από εκείνους που διατίθενται από τα δημοτικά συμβούλια για την προεκλογική προβολή των συνδυασμών και

β. Η μετάδοση από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς

ελεύθερης λήψης, καθώς και από φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, διαφημιστικών μηνυμάτων και μηνυμάτων κοινωνικού περιεχομένου του άρθρου 3 του Ν. 2328/1995 (ΦΕΚ 159 Α'), τα οποία προβάλλουν, με οποιονδήποτε τρόπο, πολιτικά κόμματα ή συνασπισμούς πολιτικών κομμάτων, με εξαίρεση τη μετάδοση τέτοιων διαφημιστικών μηνυμάτων, σύμφωνα με τα οριζόμενα στην προαναφερθείσα κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Ψηφιακής Διακυβέρνησης.

Αναφορικά με τις ώρες λειτουργίας και την κλίμακα έντασης των μεγαφωνικών εγκαταστάσεων των εκλογικών κέντρων, των γραφείων και των οχημάτων των κομμάτων, καθώς και κάθε άλλη σχετική λεπτομέρεια, εκδίδεται κοινή απόφαση των Υπουργών Εσωτερικών και Προστασίας του Πολίτη.

Απαγορεύσεις για τους υποψηφίους κατά την προεκλογική περίοδο

Σύμφωνα με το άρθρο 18 παρ. 1 και 4 του π.δ. 15/2022, κατά την προεκλογική περίοδο απαγορεύεται για υποψήφιους:

α. Η ανάρτηση ή επικόλληση σε εξωτερικούς, δημόσιους ή ιδιωτικούς χώρους, καθώς και σε κάθε μορφής αυτοκινούμενα μέσα:

- αεροπανών, πανών, γιγαντοαφισών, αφισών, φωτογραφιών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής
- η εγκατάσταση πρόσκαιρων κατασκευών οποιασδήποτε μορφής για την προσωπική τους προβολή, καθώς και
- η χρήση χρωστικών ουσιών και η αναγραφή συνθημάτων σε οποιονδήποτε εξωτερικό χώρο.

β. Η διακίνηση κάθε μορφής ένθετων φυλλαδίων μέσω του Τύπου.

γ. Η προβολή διαφημιστικών μηνυμάτων μέσω των δημόσιων και ιδιωτικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών σταθμών ελεύθερης λήψης ή των φορέων παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών. Απαγορεύεται επίσης, από δημόσιους και ιδιωτικούς ραδιοφωνικούς και τηλεοπτικούς σταθμούς ελεύθερης λήψης, καθώς και από φορείς παροχής συνδρομητικών ραδιοφωνικών και τηλεοπτικών υπηρεσιών, η μετάδοση κάθε είδους εκπομπών, οι οποίες παρουσιάζονται, αμέσως ή εμμέσως, από υποψήφιους.

δ. Η διακίνηση προεκλογικού υλικού μέσω του Δημοσίου, των Ν.Π.Δ.Δ. και των κρατικών Ν.Π.Ι.Δ..

ε. Η λειτουργία εκλογικών κέντρων από υποψήφιους ή από τρίτους χάριν υποψήφιων.

Σημείωση: Δεν περιλαμβάνονται στην έννοια του εκλογικού κέντρου τα πολιτικά γραφεία των υποψήφιων, εφόσον δεν είναι εγκατεστημένα σε ισόγειους χώρους. Εξαιρούνται της απαγόρευσης εγκατάστασης σε ισόγειους χώρους πολιτικά γραφεία βουλευτών, τα οποία λειτουργούν συνεχώς από την 31η Δεκεμβρίου 2000 μέχρι και την ημερομηνία διενέργειας των εκλογών.

Για τους υποψήφιους, κατά τη διάρκεια της προεκλογικής περιόδου, ο επιτρεπόμενος αριθμός

χρήσης πολιτικών γραφείων, ανεξαρτήτως του τόπου εγκατάστασής τους, δεν μπορεί να υπερβαίνει τα τρία (3). Δεδομένου ότι στις ευρωεκλογές δεν νοείται υποψηφιότητα ανά εκλογική περιφέρεια, αποσαφηνίζεται ότι, εν προκειμένω, δεν τυγχάνει εφαρμογής το δεύτερο εδάφιο της περ. εγ της παρ. 1 του άρθρου 18 του π.δ. 15/2022, όπως προστέθηκε με το άρθρο 75 του ν. 5027/2023 και συνεπώς ο μέγιστος επιτρεπόμενος συνολικός αριθμός πολιτικών γραφείων ανά υποψήφιο ανέρχεται αποκλειστικά σε έως τρία (3).

Στον εξωτερικό χώρο των πολιτικών γραφείων των υποψηφίων:

- **επιτρέπεται** μόνο η τοποθέτηση πινακίδας με τα αναγκαία προσδιοριστικά στοιχεία του υποψήφιου.
- **απαγορεύεται** η ανάρτηση πανών, αεροπανών, αφισών, φωτογραφιών και κάθε άλλου είδους υλικού προβολής, η εγκατάσταση πρόσκαιρων κατασκευών οποιασδήποτε μορφής, η αναγραφή συνθημάτων, καθώς και η χρήση μεγαφωνικών εγκαταστάσεων.

Η παραχώρηση της χρήσης ή η μίσθωση υπαίθριων ή στεγαζόμενων χώρων, από και προς τρίτους, για τη λειτουργία εκλογικών κέντρων και εντευκτηρίων κάθε μορφής, σε σχέση με την προβολή υποψηφιότητας ε συνιστά ποινικό αδίκημα για τους κύριους των ακινήτων, τους εκμισθωτές και τους μισθωτές τούτων, το οποίο τιμωρείται με φυλάκιση, τουλάχιστον ενός έτους

Η. ΔΙΑΚΟΜΜΑΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΕΚΛΟΓΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 28 του ν. 3023/2002, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 15 του ν. 4255/2014, κατά το έτος διεξαγωγής των εκλογών για την ανάδειξη των μελών του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, συγκροτείται εντός του πρώτου τριμήνου η Διακομματική Επιτροπή Εκλογών, έργο της οποίας είναι η υποβολή προτάσεων για την ορθή εφαρμογή των διατάξεων του ισχύοντος θεσμικού πλαισίου.

Στην Επιτροπή (η οποία συγκροτήθηκε με το ΦΕΚ Β 1975/31-3-2024) μετέχουν ο Αναπληρωτής Υπουργός Εσωτερικών, ως Πρόεδρος, ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος ή συνασπισμού που έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο καθώς και ένας εκπρόσωπος κάθε κόμματος ή συνασπισμού που εκπροσωπείται στη Βουλή εφόσον δεν έχει εκλέξει μέλη στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Εντός τριών (3) ημερών από την ανακήρυξη των συνδυασμών από το Α1 Τμήμα του Αρείου Πάγου, η Επιτροπή, με απόφαση του Υπουργού Εσωτερικών, συμπληρώνεται με έναν εκπρόσωπο από κάθε κόμμα και συνασπισμό κομμάτων που δεν εκπροσωπούνται ούτε στη Βουλή ούτε στο Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο.

Αν ένα ή περισσότερα κόμματα ή συνδυασμοί κομμάτων δεν υποδείξουν τον εκπρόσωπό τους εντός δύο ημερών από τη λήψη του σχετικού ερωτήματος, η Διακομματική Επιτροπή

Εκλογών μπορεί να συγκροτηθεί ή να συμπληρωθεί χωρίς τη συμμετοχή εκπροσώπου τους.

**ΟΓΕΝΙΚΟΣ ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΩΝ ΚΑΙ ΟΡΓΑΝΩΣΗΣ**

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΠΑΛΕΡΜΠΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ ΑΠΟΔΕΚΤΩΝ:

1. Βουλή των Ελλήνων
Επιτροπή Ελέγχου (άρθρο 25 ν. 5026/2023)
Βασ. Σοφίας 11
Τ.Κ. 106 71, Αθήνα
2. Αντιπεριφερειάρχες Περιφερειακών Ενότητων-
Έδρες τους
3. Διευθύνσεις Τοπικής Αυτοδιοίκησης και
Διοίκησης Νομών – Έδρες τους
4. Δημάρχους
5. Ελληνική Ένωση Τραπεζών
Αμερικής 2
Τ.Κ. 106 72 Αθήνα
6. Πολιτικά Κόμματα:
  - ΝΕΑ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
Περαίας 62,
Τ.Κ. 183 46 ΜΟΣΧΑΤΟ
proedros1@nd.gr
genikos@nd.gr
  - ΣΥΝΑΣΠΙΣΜΟΣ ΡΙΖΟΣΠΑΣΤΙΚΗΣ ΑΡΙΣΤΕΡΑΣ-
ΠΡΟΕΔΕΥΤΙΚΗ ΣΥΜΜΑΧΙΑ
Πλατεία Ελευθερίας 1
Τ.Κ.105 53 ΑΘΗΝΑ
info@syryza.gr
  - ΠΑΣΟΚ-Κίνημα Αλλαγής
Χαρ. Τρικούπη 50
Τ.Κ. 106 80 ΑΘΗΝΑ
gendirector@pasok.gr
grammateaspasok@gmail.com
  - ΚΟΜΜΟΥΝΙΣΤΙΚΟ ΚΟΜΜΑ ΕΛΛΑΔΑΣ
Λεωφ. Ηρακλείου 145
Τ.Κ. 142 31 ΝΕΑ ΙΩΝΙΑ
mailbox@kke.gr
  - ΣΠΑΡΤΙΑΤΕΣ
Ιπποκράτους 7 Τ.Κ. 106 79 Αθήνα
vasilios.stigkas@gmail.com
  - ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΛΥΣΗ – ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΒΕΛΟΓΙΟΥΛΟΣ
Ιπποκράτους 10-12, Τ.Κ. 106 79
pressellinikilisi@gmail.com
  - ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΚΟ ΠΑΤΡΙΩΤΙΚΟ ΚΙΝΗΜΑ "ΝΙΚΗ"
Πλ. Αριστοτέλους 5 Τ.Κ. 546 23, Θεσ/νίκη
info@nikh.gr
oikonomika@nikh.gr
  - ΠΛΕΥΣΗ ΕΛΕΥΘΕΡΙΑΣ - ΖΩΗ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ
Βασιλίσσης 6 & Ιπποκράτους
Τ.Κ. 114 72 ΑΘΗΝΑ
secretariat@plefsieleftherias.gr

- ΝΕΑ ΑΡΙΣΤΕΡΑ
nearistera@parliament.gr

ΕΣΩΤΕΡΙΚΗ ΔΙΑΝΟΜΗ:

1. Γραφείο Υπουργού
2. Γραφείο Αναπληρωτή Υπουργού
3. Γραφείο Γενικού Γραμματέα Εσωτερικών και Οργάνωσης
4. Γενική Διεύθυνση Εσωτερικών και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης
5. Διεύθυνση Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (για την ανάρτηση στην ιστοσελίδα)
6. Διεύθυνση Εκλογών